

MEDIAVERHAAL 'NACHTZOEN', IKON

EEN PERSOONLIJKE 'NACHTZOEN' AAN DE RANDEN VAN DE NACHT

'DE NACHT IS VAN IEDEREEN'

Door Nico de Boer

(GPD) – Voorbij de randen van de nacht licht er op televisie een miniatuur op: de 'Nachtzoen' van de IKON. Annemiek Schrijver nodigt als dagsluiter daarin zes avonden of nachten per week bekende of (nog) niet bekende Nederlanders uit om de kijker met een verhaaltje, een persoonlijke noot of een goed of stichtelijk woord in te stoppen.

In pakweg drie minuten vraagt Schrijver haar gast naar zijn of haar gedachten en gevoelens over en bij de nacht. Is de nacht je vriend of je vijand? Ben je zelf vroeger ingestopt? En wat betekent een nachtzoen krijgen of geven voor je? Simpele vragen met soms verrassende antwoorden. Soms diepzinnig, soms ontroerend, dan weer roept de nacht opmerkelijke persoonlijke verhalen op.

Tv-maker en -presentatrice, publiciste en romanschrijfster Annemiek Schrijver (1964, Arnhem) is zelf verrast over de respons op haar nachtpareltjes. „Voorals je bedenkt dat het nogal in de marge is bedacht en gemaakt, voor internet in de eerste plaats." Het idee droeg ze als kind in de kiem al mee, vertelt ze: „Toen ik naar de Fabeltjeskrant keek en wachtte op de knipoog van meneer De Uil, dacht ik al: als je later groot bent, word je fysiek nooit meer op bed gelegd, niemand leest je nog ooit een verhaaltje voor. Wat zou het mooi zijn als het dan toch gebeurde. Dat de moeder of vader des vaderlands ons instopt of ons wakker wil houden, want daar zijn ook wel eens redenen toe."

INTIEME HUISKAMER

Veel mooie ideeën sneuvelen, maar toen ze dit voorzichtig opperde kon het „ineens wél". In de kleine, verduisterde Studio Desmet in Amsterdam, een soort intieme huiskamer, ontvangt Schrijver haar gasten die onder het oog van drie camera's hun visie op de nacht verwoorden. „Mensen doen er de mooiste uitspraken. Het duurt kort, maar je ziet iedereen er weer blij uit gaan. Het is echt een klein wonder."

Annemiek Schrijver heeft in het afgelopen jaar een stoet aan uiteenlopende

gasten ontvangen. Wat is de kracht van de Nachtzoen? „De kracht is de eenvoud van de formule. De nacht is van iedereen. Alleen praten we er nooit over. We praten nooit over onze angsten of over de knusheid of wat er allemaal gebeurt als je nachtdienst hebt bijvoorbeeld. Als gast is ook eigenlijk iedereen geschikt. Iedereen heeft een nachtverhaal. Ik zat laatst in een taxi, en die jongen had zo'n bijzonder verhaal. Heel geschikt voor mijn programma. Ik zie in iedereen een Nachtzoener. Je bent dus niet veilig als je voor mijn voeten loopt. Wat ik ook zo leuk vind, is dat alle bekende Nederlanders ja zeggen. Er is, tot nu toe, niemand die er geen trek in heeft."

MASKER

Nachtzoen begint ter introductie met een fragment uit de film 'Kiss' die Andy Warhol in de jaren zestig maakte, waarin – in zwart-wit – steeds twee andere koppels met elkaar kussen. Daarna leer je in korte tijd mensen 'kennen' en laten bekende Nederlanders even hun masker vallen of onbekende kanten van zichzelf zien. Welke 'Nachtzoeners' hebben haar zelf ontroerd of verrast? „Herman Finkers. Zijn bijdrage hebben we dan ook in tweeën geknipt want die zei zulke mooie dingen. In de ene Nachtzoen leest hij een heel mooi gedicht van Willem Wilmink voor. In het andere praat hij over de dood en dat doet hij indrukwekkend. Dan denk je: dat is iemand die er echt verstand van heeft." Zo zei Finkers: 'Ik wil graag die mensen instoppen die niet durven te slapen omdat ze bang zijn voor de toorn van God.'

Sommigen mediteren of komen tot rust in de nacht. Anderen lijden eraan, kampen met slaapproblemen of hebben moeite zich aan de nacht over te geven. Iemand die het donker als vijand beschouwt, is Aart Staartjes. „Dat de kindervriend uit Sesamstraat het heel moeilijk heeft met de nacht, verbaasde me wel. Dan denk ik, goh."

Staatjes zei dat het in zijn hoofd 's nachts een chaos is. Dat hij wordt besprongen door angsten en demonen. En in zijn dromen mislukt alles. Hij vertelde dat hij als kind bij zijn tandeloze grootmoeder in bed sliep. Voor ze ging slapen liet ze drie winden. Voor de kleine Aart was dat 'heel vertrouwenwekkend'.

TROOST

Annemiek Schrijver: „Het was ook wel een beetje mijn opzet, dat de kijker weet, hé, ik ben niet alleen, ik ben niet enige die er moeite mee heeft. Ik ben niet gek. Indrukwekkend vind ik ook de glamourboys die vertellen over hun moeite met de nacht. Daar zit ook iets van troost in. Dat is misschien nog wel mooier dan iemand die als een vader over het ledikant

gaat hangen en zegt: ga maar lekker slapen, er is niks aan de hand."
„Dat is ook het mooie, dat het allemaal spontaan en improviserend tot stand komt. Daarbij is luisteren heel belangrijk. Ik had er zelf op school een enorme behoefte aan dat er naar mij geluisterd werd. Dan komt er vanzelf een moment dat je denkt: als ik het nodig heb, heeft een ander het misschien ook nodig. Ik doe dan ook erg mijn best om aandachtig aanwezig te zijn."

'Nachtzoen', IKON, iedere dag (behalve zondag) rond middernacht, Nederland 2.

www.nachtzoen.tv